

RESMİ VASIYETNAMEDE DÜZENLEME ŞEKLİ (OKUMA YAZMA BİLEN VE BİLMİYENLERİN VASIYETNAME DÜZENLEME ŞEKİLLERİ ARASINDAKİ FARKLILIKLAR BAĞLAMINDA MK. MADDE 534 ve 535'İN DEĞERLENDİRİLMESİ)

The Requirements of Preparation of Official Will (Distinctions between the presence or absence of reading/writing ability regarding the preparation of official will under Turkish Civil Code Article number 534 and 535)

Prof. Dr. Cevdet YAVUZ¹
Doç. Dr. Murat TOPUZ²

ÖZ

Yasa koyucunun 4721 sayılı TMK m. 535'e getirdiği değişiklikteki amacı, iki türlü olan resmi vasiyetnamelerin, vasiyetçinin okuma yazma iktidarı bulunup bulunmamasına göre düzenleme alanı bulacağını belirtmek, bu yönde net/tartışmaya mahal vermeyecek bir düzenleme yapmaktır. Değişiklikteki kanun maddesi başlığı ve kanun maddesi içeriği, iki türlü düzenlenen resmi vasiyetnameyi birbirinden açık bir şekilde ayırmakla birlikte, "okuma yazma" kıstasını ele alarak, kimlerin hangi resmi vasiyetnameyi düzenlemesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Böylelikle yeni yasa metni, yasanın konuluş amacına ve ruhuna uygun bir hal almıştır. TMK m. 535, özüyle ve sözüyle, yasa koyucunun gerçek amacını ortaya koymakta, iki türe ayrılan resmi vasiyetnamenin şeklini okuma yazma kriterine göre kesin olarak ayırma fonksiyonuna sahiptir. Bu ayırım, okuma yazma iktidarına sahip bir kimseyi, dilediği resmi vasiyetname türünü seçerek, vasiyetname düzenleme/düzenlettirme hak ve yetkisi vermemektedir. Bu kapsamda her okuma yazma bilen kişinin "seçimlik hak" şeklinde dilerse Medeni Kanun madde 534 dilerse Medeni Kanun madde 535'e göre vasiyetname düzenleyebileceğini kabul etmek mümkün olmayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Vasiyetname, Resmi Vasiyetname, Resmi Vasiyetnamenin düzenleniş şekilleri, Okuma Yazma İktidarı

1 Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk ABD Emekli Öğretim Üyesi

2 Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk ABD Öğretim Üyesi

ABSTRACT

The purpose of alteration numbered 4721 TMK (Turkish Civil Code) provision 535 is to indicate arrangement area between two kinds of official will according to presence or absence of reading/writing ability. The title and the content of this provision separate two kinds of official will from each other and considers the criteria of reading/writing. In addition, it reveals who regulate which official will. Accordingly, this provision is compatible with the purpose and the spirit of statute. However, this distinction does not mean that a person who has an ability to read/write might choose the kind of official will which he wants. As a result, each person who has an ability to read/write is not entitled to have a right of choice between TMK (Turkish Civil Code) provision 534 and provision 535.

Keywords: Will, official will, forms of official will, ability to read/write.

GİRİŞ

01.01.2002'den bu yana yürürlükte olan 4721 sayılı 743 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun bazı hükümlerinin, önceki -4.10.1926'dan 31.12.2001'e kadar yürürlükte olan- 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi'nden bilinçli bir şekilde farklılık getirmesine rağmen, gerek uygulamada ve gerekse doktrinde, anılan bilinçli değişiklik ihmal edilerek, hala önceki kanun zamanındaki görüşlere itibar edilmesi sözkonusu olabilmektedir. Yine, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun, 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi'nden, bilinçli olmayarak (örneğin, ilgili maddenin ifadesini düzeltme çabası içinde ihmalen farklı bir hüküm sevk etme vb.) bir şekilde farklılık getirmesine rağmen sanki önceki kanundan bilinçli bir şekilde ayrılmış gibi uygulanan ve doktrin görüşlerine yolaçan düzenlemeleri de bulunmaktadır. Üstelik, önceki Kanun uygulamasında, önceki Kanunun, mehz İsviçre Medeni Kanunu'ndan farklılık taşıyan ve fakat, doktrinde ve uygulamada bu farklılığın tercüme hatası olarak değerlendirilip sanki böyle bir farklılık yokmuş gibi anılan düzenlemenin mehaza göre doğru tercümesi nasıl olacak idiyse o şekilde uygulanan hükümleri de bulunmaktadır. Bu sonuncu ihtimalin 4721 sayılı Kanun bakımından önemi ise, kanun koyucunun, yeni Kanun bakımından, önceki Kanun'un tercüme hatası olarak değerlendirilen düzenlemesini, bu defa yeni Kanun'da benimsemesi sözkonusu olduğunda, daha da ilginçleşebilmektedir. Bu sonuncu ihtimale örnek olarak, 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi'nin 482. maddesi³ düzenlemesi ile bunun 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'ndaki

3 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi'nin 482. maddesi, şu şekildedir: "2- Resmi Vasiyet (...)/d) Okuyup Yazamıyan Vasiyetçi-Madde 482 - Vasiyet eden kimse vasiyetnameyi okuyamaz ve imza edemez ise resmî memur şahitler huzurunda vasiyetnameyi kendisine okur. -Vasiyetçi vasiyetnamenin son arzularını muhtevi olduğunu beyan eyler. Bu takdirde şahitler vasiyetçinin beyanatı, huzurlarında vâkı olduğuna ve onu tasarrufa ehil gördüklerine dair şerh vermekle iktifa

karşılığı olan 535.maddesi düzenlemesini verebiliriz.

Biz, bu çalışmamızda, sadece, sonuncu ihtimale örnek olarak verdiğimiz, anılan örnek üzerinde durmak ve bu örnek üzerinden görüşlerimizi -somut bir olay çerçevesinde- açıklamakla yetineceğiz. Diğer ihtimalleri ve örnekleri ise, başka çalışmalarımızda ele almayı düşünmekteyiz.

I. OLAY

Noterlikten emekli A.S.T., 15.12.2013 tarihinde ölmüş; geride, 05.07.2006 tarihini taşıyan bir düzenleme şeklinde resmi vasiyetname bırakmıştır. Davacı mirasçı, vasiyetnamenin TMK'da belirtilen resmi vasiyetname düzenlenmesine ilişkin şartlara uygun olmadığını, okuma yazması olan murisin vasiyetnamesinin TMK. 533 ve 534. maddelerine uygun şekilde düzenlenmesi gerektiğini ileri sürerek vasiyetnamenin iptalini talep ve dava etmiştir. Davalı vekili ise, buna karşılık Yargıtay kararlarında belirtildiği üzere, okuryazarların da okuma yazma bilmeyen kimselere mahsus şekilde vasiyetname düzenletebileceklerini ve ölüme bağlı tasarrufların yorumunda onları geçersiz kılacak şekilde değil, geçerliliğini sağlayacak biçimde yorum yapılması gerektiğini savunmuştur.

İşbu dava konusu uyuşmazlık, özü itibariyle, bir kimsenin okuryazar olduğu halde okuryazar olmayanlara mahsus vasiyetname yapıp yapamayacağı hususlarında toplanmaktadır.

Yerel mahkeme tarafından, "Medeni Kanun'un 533. maddesi uyarınca okuma yazma bilenler için memurun vasiyetnameyi yazması veya yazdırıp okuması için mirasbırakana vermesi, vasiyetnamenin ise mirasbırakan tarafından okunup imzalanması gerekir. Yine, mirasçı okuma yazma bilmesi halinde de Medeni Kanun'un 535. maddesine göre, vasiyetname yapabilir, fakat 535. maddeye göre yapılan vasiyetnamenin ise 535/2. maddesinde gösterilen şekle uyulmak gerekir. Dava konusu vasiyetnamede muris tarafından 535. maddeye göre yapılan vasiyette tanıkların miras bırakanın beyanının kendi önlerinde yapıldığını beyan etmedikleri anlaşıldığından, vasiyetnamenin TMK'nun 533. ve 535. maddelerindeki şartları taşımadığı anlaşıldığından davanın kabulü ile vasiyetnamenin iptaline" karar verilmiştir⁴.

Anılan yerel mahkeme kararının temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay 3. Hukuk Dairesi tarafından, temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan hükmün onanmasına karar verilmiştir⁵.

---

etmeyip vasiyetnamenin kendi huzurlarında resmi memur tarafından vasiyetçiye okunduğunu dahi tahrir ve imza ederler."

4 Adana 2.Asliye Hukuk Mahkemesinin, 01.12.2014 tarihli ve 2014/173-860 sayılı kararı (Yazarların özel arşivinde mevcuttur).

5 Yargıtay 3.Hukuk Dairesinin, 08.10.2015 tarihli ve 2015/5445-15389 sayılı kararı (Yazarların özel arşivinde mevcuttur).

II. DAVA KONUSU VASİYETNAME

Dava konusu resmi vasiyetname, beş sayfadan ibaret resmi vasiyetname olup, 05.07.2006 tarihini taşımakta, metnin alt kısmında murisin imzasını içermektedir. Vasiyetnamede, “Yazılan bu vasiyetnameyi tanıklar önünde vasiyetçiye okudum. Vasiyetçi yazılanların tamamen son isteklerini ve gerçek arzularını kapsadığını söyledikten sonra vasiyetçi ile birlikte vasiyetname imza edildi”; “Vasiyetname Noter A.T. tarafından yazıldıktan sonra vasiyetçi A.S.T.’e önümüzde okuduğunu, adı geçenin vasiyetnameyi son isteklerinin ve gerçek arzularına uygun olduğunu söylediğini ve kendisini bu işi yapmaya yetenekli gördüğümüzü, bizlerin Türk Medeni Kanununun 536/1 ve 2. fıkralarındaki yasaklı hallerimizin bulunmadığını beyan ve kabul ederiz ve onaylarız” ve “Aynı oturumda yazılan bu vasiyetname vasiyetçi A.S.T. , tanıklar C.C. ve S.V. ile ben Noter tarafından hep birlikte imzalandı” ifadeleri yer almaktadır.

III. RESMİ VASİYETNAMEDE DÜZENLEME ŞEKLİ

Türk Medeni Kanunu 531. maddesinde vasiyetnamelerin resmi şekilde veya mirasbırakanın el yazısıyla ya da sözlü olarak yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

A. Resmi Vasiyetnamede Şekil Şartları

Resmi vasiyetnameler, yetkili memurun katılması ile onun önünde, yasanın öngördüğü hükümlere uyularak yapılan vasiyetnamelerdir⁶.

Türk Medeni Kanunu madde 532, resmi vasiyetnamenin düzenlenmesi ile ilgili olarak şu hükmü ihtiva etmektedir:

“Resmi vasiyetname, iki tanığın katılmasıyla resmi memur tarafından düzenlenir. Resmi memur, sulh hakimi, noter veya kanunla kendisine bu yetki verilmiş diğer bir görevli olabilir.”

B. Karşılaştırmalı Hukukta Resmi Vasiyetnamenin Düzenlenme Şekli

İsviçre Medeni Kanunu ZGB Art.502’de düzenlenen “Resmi Vasiyet-

6 KOCAYUSUFPAŞAOĞLU Necip, Miras Hukuku, Hiç Değişiklik Yapılmamış 3. Baskı, İstanbul 1987, s.157 vd.; KILIÇOĞLU, Ahmet, Miras Hukuku, Genişletilmiş 5. Baskı, Turhan Kitapevi, Ankara 2013, s.112 vd.; İNAN Ali Naim/ERTAŞ Şeref/ALBAŞ Hakan, İnan Türk Medeni Hukuk, Miras Hukuku, Mevzuattaki Değişikliklere ve Uygulamadaki Yeniliklere Göre Genişletilmiş ve Güncellenmiş 9. Baskı, Ankara 2015, s.182 vd.; SEROZAN Rona/ENGİN Baki İlkay, Miras Hukuku, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 3. Baskı, Ankara 2012, s.254 vd.; ÖZTAN Bilge, Miras Hukuku (Tablolar ve Örneklerle), 4. Baskı, Ankara 2010, s.177 vd.; ANTALYA, O.Gökhan/SAGLAM İpek, Miras Hukuku, İstanbul 2015, s.120 vd.; ÖZÜĞÜR, Ali İhsan, Türk Medeni Kanunundan Önce ve Sonra Miras Hukuku, Cilt I, 4. Baskı, Ankara 2016, s.846 vd.; İMRE, Zahit/ERMAN Hasan, Miras Hukuku, Gözden Geçirilmiş 10. Baskı, İstanbul 2014, s.81 vd.; DURAL Mustafa/ÖZ Turgut, Miras Hukuku, Cilt IV, İstanbul 2015, s.62 vd.

namenin Okuryazar Olmayan Mirasbırakan Tarafından Düzenlenmesi” başlıklı madde şu şekildedir:

“2. *Öffentliche Verfügung* (“Testament public”) (...)

d. Errichtung ohne Lesen und Unterschrift des Erblassers (“Testateur qui n’a ni lu ni signé”)

Wenn der Erblasser die Urkunde nicht selbst liest und unterschreibt, so hat sie ihm der Beamte in Gegenwart der beiden Zeugen vorzulesen und der Erblasser hat daraufhin erklären, die Urkunde enthalten seine Verfügung. (“Si le disposant ne lit ni ne signe lui-meme son testament, l’officier public lui en donne lecture en présence des deux témoins et le testateur déclare ensuite que l’acte contient ses dernière volontés.”)

Die Zeugen haben in diesem Falle nicht nur die Erklärung des Erblassers und ihre Wahrnehmung über seine Verfügungsfähigkeit zu bezeugen, sondern auch mit ihrer Unterschrift zu bestätigen, dass die Urkunde in ihrer Gegenwart dem Erblasser von Beamten vorgelesen worden sei. (“Les témoins certifient, par une attestation signée d’eux, non seulement que le testateur leur a fait la déclaration ci-dessus et leur a paru capable de disposer, mais que l’acte lui a été lu en leur présence par l’officier public”)

ZGB Art. 502 incelendiğinde, mirasbırakan “okuyamaz ve imzalayamazsa” yerine “kendisi okumaz ve imzalamazsa” ifadesi kullanılmıştır. Söz konusu maddenin uygulanmasında vasiyetçinin serbest seçiminin esas olduğu ve okuyup yazabilen vasiyetçinin bu şekillerden birisine göre işlem yapabileceğini kabul ettikleri görülmektedir.

C. Türk Medeni Kanunu’nda Okuma Yazma İktidarı Bulunup-Bulunmamasına Göre Yapılan Ayrım ve Bu Ayrımın Amacı

Yasa koyucu tarafından iki türlü resmi vasiyetname kabul edilmiştir. Birincisi, okuma yazma bilenler ve bu iktidarı haiz olanlar hakkında geçerli bulunan normal şekildir (TMK madde 533-534). İkincisi, okuma yazma bilmeyen ve okuma yazma iktidarından yoksun olan kimseler hakkındaki şekildir (TMK madde 535)⁷.

*Okuma yazma bilenler ve okuma yazma iktidarı bulunan kimselerin yapabilecekleri resmi vasiyetname açısından, beş safhada inceleme yapmak mümkündür*⁸;

a- Vasiyetçi son arzularını resmi memura (notere) bildirir.

b- Vasiyetçinin bildirdiği istek ve tasarrufları, resmi memur, bu konu-

7 KILIÇOĞLU, s.112; İNAN/ERTAŞ/ALBAŞ, s.185 vd.; SEROZAN/ENGİN, s.254-256; ANTALYA/SAĞLAM, s.124 vd.; DURAL/ÖZ, s.67 vd.

8 ÖZÜĞÜR, s.846 vd.; ANTALYA/SAĞLAM, s.124-126; DURAL/ÖZ, s.68-71.

da soracağı sorularla, vasiyetnameyi onun arzu ve iradesine uygun bir şekilde, açık hale getirir.

c- Resmi memur tarafından hazırlanan vasiyetname metni okunması için vasiyetçiye verilir. Vasiyetçi, yazılmış olanı inceledikten sonra, bunu, arzu ve iradesine uygun bulursa imza eder. Resmi vasiyetnamenin okunmak üzere vasiyetçiye verilmesi şarttır. Buna uyulmaması, bir şekil eksikliği ve iptal sebebidir. Okuma yazma iktidarı bulunan kişiler hakkında söz konusu olan bu resmi vasiyetname şeklinde, vasiyetçinin el yazısı ile bunu imza etmesi şarttır; mühür kullanmak, parmak basmak geçerli değildir.

d- Vasiyetçiden sonra, resmi memur, tarih koyarak, imzasını atar (TMK m. 533, f.3). Vasiyetçinin ve memurun, vasiyetnameyi birlikte ve aynı zamanda imzalamaları da mümkündür. Ancak, resmi memurun, vasiyetnameyi vasiyetçiden önce imzalaması geçerli değildir.

e- Resmi memur tarafından vasiyetnameye tarih ve imza konulduktan sonra, vasiyetçi vasiyetnameyi okuduğunu ve bunu son arzularına uygun bulunduğunu resmi memur ve iki tanık önünde beyan eder. Vasiyetçinin bu türlü bir beyanı mutlak bir şekil şartıdır.

Bunu takiben tanıkların resmi vasiyetnamenin altına bir şerh vererek bunu imza etmeleri gerekir. Tanıkların bu şerhinin aşağıdaki hususları kapsamı mecburidir. Birinci olarak, vasiyetçinin resmi vasiyetname metnini kendilerinin önünde okumuş bulunduğunu tanıklar tasdik edeceklerdir. İkinci olarak, vasiyetname metninin son isteklerine uygun olduğunu vasiyetçinin beyan etmiş bulunduğunun tanıkların şerhinde belirtilmesi lazımdır. Üçüncü olarak da, tanıkların vasiyetçiyi tasarrufa ehil gördüklerini bu şerhle açıklamaları şarttır⁹.

Okuma yazma iktidarı bulunmayan veya okuma yazma bilmeyen kimselerin yapabilecekler resmi vasiyetname açısından da, beş safhada inceleme yapmak mümkündür¹⁰:

a- Resmi vasiyetnameyi hazırlayacak olan resmi memura, vasiyetçi son arzularını bildirir.

b- Resmi memur (noter) veya görevlendirdiği şahıs, resmi senedi (vasiyetnameyi) hazırlar.

c- Resmi memur, hazırlamış olduğu vasiyetname metnini, iki tanık önünde, vasiyetçiye okur. Bunun vasiyetçiye bizzat resmi memur tarafından okunması şarttır. Gerek Yargıtay içtihatları, gerek İsviçre mahkeme

⁹ İMRE/ERMAN, s.84 vd..

¹⁰ ÖZUĞUR, s.869-871; KILIÇOĞLU, s.113; İNAN/ERTAŞ/ALBAŞ, s.185; ANTALYA/SAĞLAM, s.126; DURAL/ÖZ, s.73.

kararları bu yöndedir. Bir geçerlilik şartı olan vasiyetnamenin resmi memur tarafından iki tanık önünde okunmasından sonra, okunan senedin arzu ve iradesine uygun bulunduğunu vasiyetçi, gene iki tanık önünde resmi memura beyan eder.

d- Vasiyetname metninin vasiyetçiye okunmasından ve vasiyetçinin bunun kendi isteklerine uygun bulunduğunu beyan etmesinden sonra, vasiyetname resmi memur tarafından tarih konarak imzalanır.

e- Son safha iki tanığın şerh vererek, bunu imzalamalarıdır. Bu şerhte, ilk olarak, vasiyetçinin vasiyet ehliyetine sahip olduğunun belirtilmesi, ikinci olarak, vasiyetname metnini kendilerinin önünde resmi memur tarafından vasiyetçiye okunduğu, üçüncü olarak da, okunan metnin son arzularına uygun bulunduğunu vasiyetçinin gene kendilerinin önünde, resmi memura beyan etmiş olduğu yazılmak gerekir. Bunlardan herhangi birinin şerhte bulunmaması bir iptal sebebidir. Böyle bir eksikliğin, mahkemede bu tanıkların sonradan dinlenilmeleri suretiyle, tamamlanması mümkün ve geçerli değildir.

Yukarıda açıklandığı üzere, resmi vasiyetnamenin, vasiyetçinin okuma yazma iktidarı bulunup bulunmamasına göre farklı şekil şartlarına tabi olacaktır.

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu, 26.03.1962 tarih ve E.1958/23, K.1962/3 sayılı kararında¹¹; “Okuyup yazma bilen vasiyetçi, (eski Medeni Kanununun 480. ya da 482. maddelerindeki resmi vasiyet şekillerinden birisini, dileğine göre ve hiçbir neden bildirmeye yahut resmi senede yazdırmaya yer olmaksızın seçebilir. 482. madde uyarınca düzenlenmiş bir resmi vasiyet senedinde vasiyetçinin imzasının bulunmasının o senedin geçerliliği üzerinde hiçbir etkisi olmaz.” şeklinde hüküm tesis edilmiştir. Yargıtay kararları işbu İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu kararı çerçevesinde şekillenmiştir¹².

Ancak Eski Medeni Kanun döneminde oluşturulan Yargıtay İçtihatları ile doktrin görüşlerinin aksine, okuma yazma bilmeyen veya okuma yazma iktidarı bulunmayan bir kimsenin TMK m.533-534’e göre resmi vasiyetname tanzim ettiremeyeceği gibi, okuma yazma bilen veya okuma yazma iktidarı bulunan bir kimsenin de, madde 535’e göre resmi vasiyetname tanzim ettiremeyeceği açıktır.

Bu kapsamda 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu yasalaşıp yürürlüğe girene kadar ilgili maddede yapılan değişiklikler ve gerekçeleri sırasıyla şu şekildedir;

11 Karar için bkz. Kazancı Hukuk ve Otomasyon Programı (www.kazanci.com).

12 Aynı yönde karar olarak; Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, 31.03.2000 tarih ve 3290/3972 sayılı kararında, bir kimsenin okuryazar olduğu halde okuryazar olmayanlara mahsus vasiyetname, evlatlık sözleşmesi ve satış vaadi sözleşmesi yapabileceğini belirtmektedir.

1. 1988 Yılında Yayınlanan Türk Medeni Kanunu Ön Tasarısı¹³

“Mirasbırakan tarafından okunup imzalanmaksızın düzenleme

Madde 459: Mirasbırakan vasiyetnameyi kendisi okuyamaz ve imzalamazsa, memur vasiyetnameyi iki tanığın önünde ona okur ve bunun üzerine mirasbırakan vasiyetnamenin son arzularını içerdiğini beyan eder.

Bu durumda tanıklar, mirasbırakanın beyanının kendi, önlerinde yapıldığını ve onu tasarrufa ehil gördüklerini belirtmekle beraber vasiyetnamenin kendi önlerinde memur tarafından mirasbırakana okunduğunu ve onun vasiyetnamenin son arzularını içerdiğini beyan ettiğini de vasiyetnameye yazarak veya yazdırarak altını imza ederler.

Okuyup imzalayabilenler için de tutanağa geçirilecek imzalı talepleri üzerine yukarıdaki düzenleme usulü uygulanabilir.”

2. Türk Medeni Kanunu Ön Tasarısı Gereçesi¹⁴

“Madde 459: Madde, yürürlükteki Kanununun 482. maddesini karşılamaktadır.

Yürürlükteki maddenin gerek başlığı gerekse metni, kaynak İsviçre Medeni Kanununun 502. maddesinden farklı olarak, maddede öngörülen usul ancak okuyup yazamayan vasiyetçiler için başvurulabileceği intibainı vermektedir.

Buna mukabil 26.03.1962 tarih ve 23/3 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme kararında “okuyup yazabilen vasiyetçinin Medeni Kanununun 480. ve 482. maddelerindeki resmi vasiyet şekillerinden birisini, dileğine göre ve hiçbir sebep bildirmeye veya resmi senede yazdırmaya yer olmaksızın seçebileceği ve 482. madde uyarınca düzenlenmiş bir resmi vasiyet senedinde vasiyetçinin imzası bulunmasının senedin muteberliği üzerinden hiçbir etkisi olmayacağı sonucuna varılarak İsviçre Medeni Kanununun metnine uygun bir çözüm kabul edilmiştir.

Tasarıda da bu çözüm dikkate alınarak maddenin başlığı düzeltilmiş gibi okuyup yazabilenlerin tutanağa geçirilecek imzalı talepleri üzerine bu maddedeki usulün onların için uygulanabileceğini belirten bir fıkraya yer verilmiştir.

Ayrıca, tanıkların açıklamalarının kendileri tarafından yazılmasının şart olmadığı, önemli olan hususun açıklamanın altının tanıklar tarafından imza edilmesi olduğu dikkate alınarak, ikinci fıkranın ifadesi de düzeltilmiştir.”

3. Türk Medeni Kanunu Tasarısı¹⁵

“Mirasbırakan tarafından okunmaksızın ve imzalanmaksızın düzen-

13 UYAR Talih, Türk Medeni Kanunu (Gereççeli-İçtihatlı) – Miras Hukuku, C. 9/1, s.710-711.

14 UYAR, s.710.

15 T.C. Adalet Bakanlığı, Tutanaklarla Türk Medeni Kanunu, Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun, Ankara 2002, s.1063-1064.

leme

Madde 535: Mirasbırakan vasiyetnameyi bizzat okumaz veya okuyamazsa ve bizzat imzalamaz veya imzalayamazsa, memur vasiyetnameyi iki tanığın önünde ona okur ve bunun üzerine mirasbırakan vasiyetnamenin son arzularını içerdiğini beyan eder.

Bu durumda tanıklar, hem mirasbırakanın beyanının kendi önlerinde yapıldığını ve onu tasarrufa ehil gördüklerini; hem vasiyetnamenin kendi önlerinde memur tarafından mirasbırakana okunduğunu ve onun vasiyetnamenin son arzularını içerdiğini beyan ettiğini vasiyetnameye yazarak veya yazdırarak altını imzalarlar."

4. 1998 ve 1999 Tasarısı'ndaki Gerekçe (Hükümet Gerekçesi)¹⁶

"Madde 535: Yürürlükteki kanununun 482. maddesini karşılamaktadır.

Maddenin kenar başlığı Kaynak Kanununun 502. maddesinde olduğu gibi kaleme alınmıştır. Zira bu madde sadece okuyup yazamayan kişilerin vasiyetnamesini düzenlememektedir. Burada okuyup yazma bildiği halde bedensel bir özür nedeniyle imza yeteneğine sahip olmayan kişilerin vasiyeti de söz konusudur.

Maddenin birinci fıkrası kenar başlığına uygun olarak yeniden kaleme alınmıştır. "Okuyamama veya imza edememe" yerine "bizzat okumaz veya okuyamazsa veya bizzat imzalamaz veya imzalayamazsa" ifadesi kullanılmıştır.

Maddenin ikinci fıkrası arılaştırılmak suretiyle tekrar kaleme alınmıştır."

5. TBMM Adalet Komisyonu nezdinde, Türk Medeni Kanunu Tasarısının Alt Komisyonunda, Değişikliğe Uğrayan Maddeleri arasında 535. madde yer almamaktadır¹⁷

6. TBMM Adalet Komisyonu Tutanakları¹⁸

"Tarih: 04.04.2001

(Madde 535 okundu)

BAŞKAN- Madde üzerinde söz isteyen?...Yok.

Sayın Bakan, bu bizzat imzalamaz veya imzalayamaz diyor. İmzalamazı anladım, bizzat imzalamazsa iki tanığın önünde ona okunur deniyor,

16 UYAR, c.9/1, s.709; KAÇAK Nazif, **Yeni İçtihatlarla Yeni Türk Medeni Kanunu**, Ankara 2004, s.801; HELVACI İlhan, **Gerekçeli-Karşılaştırmalı-İçtihatlı-Notlu Türk Medeni Kanunu**, C.3, Miras Hukuku, İstanbul 2013, s.108-109.

17 T.C. Adalet Bakanlığı, Ankara 2002, s.45.

18 T.C. Adalet Bakanlığı, Ankara 2002, s.1064-1065; EM Ali/ SÖZEN Ayten/YILMAZ Zümra/ KAÇAK Nazif, **Türk Medeni Kanunu ve Uygulama Kanunu**, Adil Yayınevi, Ankara 2002, s.840-841.

burada bir açıklama gerekiyor.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon)- Bu Tasarının 535 inci maddesiyle ilgili gerekçeden açıklanmıştır. Bu madde sadece okuyup yazamayan kişilerin vasiyetnamesini düzenlememektedir. Burada okuyup yazma bildiği halde, bedensel bir özür nedeniyle, imza yeteneğine sahip olmayan kişilerin vasiyetleri söz konusudur. Maddenin birinci fıkrası kenar başlığına uygun olarak yeniden kalem altına alınmıştır. Okuyamama veya imza edememe yerine bizzat okumaz veya okuyamaması sebebiyle...

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray)-Sayın Bakan, izahınız yetersiz kaldı, bahsettiğiniz konular bu sorunu gidermiyor.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon)- Burada kendi arzusuyla verdiğini bir defa beyan edecek. Tanıklar da ona tanıklık edecektir.

SALİH ERBEYİN (Denizli)-Sayın Bakanım, bu konunun pratiğe kavuşması açısından, okumaz, imzalamaz dedi, yani, bu şahıs vefat etti, şahitler de vefat etti. Uygulaması nasıl olacak? Evrak da yok, şahit de yok. Hocam bu konuya bir açıklık getirelim.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon)- Tanık olmazsa gerçekleşmez zaten o. İki tanık denmektedir.

SALİH ERBEYİN (Denizli)- Okuduğu halde imzalama durumu varken, imzalamayınca uygulaması bunun pratikte nasıl olacak?

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon)-Burada imzalayabilecek durumda olduğu halde imzalayamama, örneğin rahatsızlık nedeniyle veya hiç imzalayabilecek yeteneğe sahip olmama, hiç okuma yazma bilmemek.

BAŞKAN- Sayın Kılıçoğlu, buyurun efendim.

PROF. DR. AHMET KILIÇOĞLU-Sayın Başkan, Sayın üyeler, 535 inci maddedeki **“bizzat imzalamaz” sözcüğünü biz bilinçli bir şekilde okuma yazma bilmeyen kişileri ifade etmek üzere kullandık. “İmzalayamaz” sözcüğünü ise, imza yeteneğine sahip olduğu halde bedensel özrü nedeniyle,** yoğun bakım altında, kollarında serum var. Trafik kazası geçirmiş, kolları alçı içerisinde. O halde “imzalamaz” sözcüğü imza yeteneğine sahip, ama okuma yazma bilmediği için, bu konumda olmayan kişiyi “imzalayamaz” sözcüğü ise bedensel özrü.

Sizin sorunuzla ilgili olarak noterde veya Sulh Hukuk Hakimliği'nde resmi vasiyetname. Resmi vasiyetname tamamlanmadan şekil koşulların-

dan herhangi biri eksik ise, gerçekleşmemiş ise, noter huzuruna gidildi, vasiyetçi içeride notere son arzularını anlatırken, dışarıda sonradan içeriye alınması için bekleyen iki tanıktan birisi kalp krizi geçirdi. Bu takdirde resmi vasiyetname gerçekleşmemiştir ki, ölüme bağlı tasarruftan söz edelim. Dışarıda bekleyen iki tanık girdi, vasiyetnameye tanıklıklarını yaptılar, çıktı dışarıda kalp krizinden öldü, vasiyet artık gerçekleşmemiş oluyor.

BAŞKAN- Buyurun Sayın Toprak

RAMAZAN TOPRAK (Aksaray)- Sayın Kılıçoğlu Hocamın ifade ettiği konular, örnekler “imzalayamazsa” kelimesinin karşılığıdır. **“Bizzat imzalamaz” kelimesinin neyi karşıladığını, bunu somut bir örnekle hala anlayabilmiş değilim.** Sayın Hocamın gerekse Sayın Bakanımın ortaya koyduğu örnekler tamamen “imzalayamazsa” kelimesini dolduruyor. Burada “bizzat imzalamaz” kelimesini ifade edecek henüz bir örnek göremedik Sayın Bakanım.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon)- Eğer komisyon bunu uygun görmüyorsa, tereddüt varsa, “mirasbırakan vasiyetnameyi bizzat okuyamaz veya okuyamazsa (doğrusu “imzalayamazsa” olacak) şeklinde ifade edilebilir. Hazırlayan komisyon, biraz önce açıkladığımız düşüncelerle okuma yazma bilmeme halini “okumaz veya imzalamaz” biçiminde ifade etmiştir; ama bunu da bir engel görecektir olursanız, yani okuma engeli ve imzalama engeli...

BAŞKAN- Sayın Bakanım, düzeltereğiniz şekilde bir okur musunuz efendim.

ADALET BAKANI HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon)- “Mirasbırakan vasiyetnameyi bizzat okuyamaz veya imzalayamazsa, memur vasiyetnameyi iki tanığın önünde ona okur ve bunun üzerine mirasbırakan vasiyetnamesinin son arzularını içerdiğini beyan eder.”

BAŞKAN- **Sayın Komisyon bize bu konuda yetki veriyorsa biz bu değişikliği yapacağız.** Bu değişiklikle birlikte maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.”

7. Adalet Komisyonu'nun Kabul Ettiği Metin¹⁹

“Mirasbırakan tarafından okunmaksızın ve imzalanmaksızın düzenleme

Madde 535: Mirasbırakan vasiyetnameyi bizzat okuyamaz veya imzalayamazsa, memur vasiyetnameyi iki tanığın önünde ona okur ve bunun üzerine mirasbırakan vasiyetnamenin son arzularını içerdiğini beyan eder.

¹⁹ T.C. Adalet Bakanlığı, Ankara 2002, s.1064.

Bu durumda tanıklar, hem mirasbırakanın beyanının kendi önlerinde yapıldığını ve onu tasarrufa ehil gördüklerini; hem vasiyetnamenin kendi önlerinde memur tarafından mirasbırakana okunduğunu ve onun vasiyetnamenin son arzularını içerdiğini beyan ettiğini vasiyetnameye yazarak veya yazdırarak altını imzalarlar.”

8. 21.06.2001 tarih ve E.1/611, 1/415, 2/361, 2/680, K.1 sayılı TBMM Adalet Komisyonu Raporunda tasarının 535 inci maddesinin birinci fıkrasında ifade düzgünlüğünü sağlamak amacıyla redaksiyon yapıldığı belirtilmiştir²⁰

9. TBMM Genel Kurulu Türk Medeni Kanunu Tasarısının 495-574'üncü Maddeleri Üzerindeki 07.11.2011 Tarihli Görüşmeler²¹

TBMM Genel Kurulu Türk Medeni Kanunu Tasarısı 535'inci maddesi üzerindeki görüşmesinde; “Yürürlükteki kanunun “okuyup yazamayan vasiyetçi” ile ilgili 482'nci maddesi, okuyamama ve imza edememe olgusunu düzenlemektedir. Tasarının 535'inci maddesinde ise, mirasbırakanın “bizzat okuyamaması veya imzalayamaması” olasılıkları göz önünde bulundurulmuştur. Çünkü, yeni madde, sadece okuyup yazamayan kişilerin vasiyetnamesini düzenlemektedir. Burada okuma-yazma bildiği halde bedensel özrü nedeniyle imza yeteneğine sahip olmayan kişilerin vasiyeti de söz konusudur.” denilmiştir.

Yukarıda açıkça görüldüğü üzere, madde gerekçesinde bahsedilen “... bizzat okumaz veya okuyamazsa ve bizzat imzalamaz veya imzalayamazsa...” ifadesi Tasarı'da yer alan bir ifade olup, bu ifade Adalet Komisyonu tarafından “...bizzat okuyamaz veya imzalayamazsa...” şeklinde değiştirilmiştir. Yasa koyucunun 4721 sayılı TMK m. 535'e getirdiği değişiklikteki amacının, iki türlü olan resmi vasiyetnamelerin, vasiyetçinin okuma yazma iktidarı bulunup bulunmamasına göre düzenleme alanı bulacağını belirtmek, bu yönde net/tartışmaya mahal vermeyecek bir düzenleme yapmak olduğunun belirtilmesi gerekmektedir. Kanun düzenlemesi ve bu düzenlemede yapılan ayırım açık olup, kesinlik taşıyan işbu kanun maddesine göre, dava konusu uyuşmazlık çözüme erdirilecektir. Yeni kanun düzenlemesinde, kaynak İsviçre Medeni Kanunundaki düzenlemelerin TMK'ya alınması aşamasında, bir tercüme hatası, yanlış algı veyahut başka bir sebepten ötürü eski kanunun paraleli bir düzenleme getirilmiş değildir. TMK m. 535, özülü ve sözüyle, yasa koyucunun gerçek amacını ortaya koymakta, iki türe ayrılan resmi vasiyetnamenin şeklini okuma yazma kriterine göre kesin olarak ayırma fonksiyonuna sahiptir. Böylelikle yeni yasa metni, yasanın konuluş amacına ve ruhuna uygun bir hal almıştır. Bu ayırım, okuma yazma iktidarına sahip bir kimseyi, dilediği resmi va-

20 T.C. Adalet Bakanlığı, Ankara 2002, s.13.

21 T.C. Adalet Bakanlığı, Ankara 2002, s.1129.

siyetname türünü seçerek, vasiyetname düzenleme/düzenlettirme hak ve yetkisi vermemektedir. Yeni kanun ile getirilen bu değişiklik, özelde işbu somut olay, genelde ise maddi hukukun gereği gibi uygulanabilmesi bakımından önem arz etmektedir.

Yasa koyucunun yürürlükteki 4721 sayılı Kanunda güttüğü amaca, düzenlemede gidilen değişikliğe uygun düşecek şekilde, Yargıtay kararlarının da şekillenmesi zorunludur. Eski kanun döneminde var olan doktrin görüşleri ve Yargıtay kararlarının, artık yeni kanunda güdülen yasa koyucunun amacı doğrultusunda yön değiştirmesi şarttır. Yürürlükteki kanun zamanında oluşturulan Yargıtay kararlarında, eski kanundaki düzenleme ile paralel olacak şekilde hükümlere yer vermeye devam edildiği görülse de²², yasa koyucunun net bir şekilde ayırdığı resmi vasiyetname türlerinin, yasada düzenleniş amacına uygun şekilde işlevini yerine getirmesi gerekmektedir.

Esasen yeni Kanunun yürürlüğe girmesini takip eden yıllar içerisinde çıkarılan bilimsel eserlerde yer verilen açıklamalarda da, yeni kanun ile birlikte yasa koyucunun amacının anlaşılmaya başlandığı görülmektedir.

Misaller:

-“Okuma yazma bilmeyenler ve okuma yazma iktidarından yoksun olanlar hakkında, TMK m. 535, resmi vasiyetnamenin özel bir şeklini düzenlemiştir. İsviçre MK.unda okuyamayan veya yazamayan kimselerin yanında, vasiyetname metnini herhangi bir sebeple okumayan ve imza etmeyen kimselerin de bu şekilde bir resmi vasiyetname yapabilecekleri kabul edilmiştir. Türk MK. m. 535 daha dar bir şekilde yazılmış olup, yalnız okuma, yazma iktidarı olmayan kimselere hasredilmiş bulunmaktadır. Bununla beraber, Yargıtay bir İçtihadı Birleştirme Kararında, bu madde hükmünü kaynak İsviçre MK.’unda yazılı olduğu şekilde yorumlamış ve bunun bu şekilde uygulanması gerektiğini beyan etmiştir. Bu kararda, -yazılışına bakılacak olursa, 482. (Yeni MK m. 535) maddenin ancak vasiyetçinin okuyup yazamaması halinde uygulanabileceği düşünülürse bile, bu görüş doğru değildir- denmekte ve tıpkı okuma, yazma kudreti bulunmayan kişiler gibi, okuyup yazabilen bir kimsenin de senedi memura okutarak bir resmi vasiyetname düzenlettirebilmesinin mümkün ve geçerli sayılması gerektiği sonucuna va-

22 Yargıtay’ın, -bu açıklamalarımıza göre, isabetli sayılmayacak- bir kararında, “Yazılışına bakılarak TMK’nun 535. maddesinin, ancak vasiyetçinin okuyamaması veya imzalamaması halinde uygulanabileceği düşünülebilirse de, bu görüş, doğru değildir. Nitekim, İçtihadı Birleştirme Kararında açıkça ifade edildiği üzere, okur yazar kişiler bile, dileğine göre ve hiç bir sebep bildirmeye veya vasiyetnameye yazdırmaya yer olmaksızın okuyamayan veya imzalamayanlar gibi resmi vasiyetname düzenleme yolunu seçebilirler. Bu bakımdan olayda mirasbırakan okur yazar olduğu halde okuyamayan veya yazamayanlar gibi vasiyetname düzenlemiş olmasında bir sakınca yoktur” (Yarg. 3.HD. , 11.03.2013, E.2012/21142, K.2013/3991) denilmektedir.

rilmiştir.²³” demek suretiyle, yeni kanun düzenlemesindeki hususa işaret edilmekle birlikte, yeni kanun dönemini kapsamayan 1962 tarihli içtihadı birleştirme kararından yola çıkılarak, yanılı bir şekilde, eski kanundaki düzenlemenin uygulanmaya devam etmekte olduğu belirtilmiştir. Bu husus, yukarıda izah etmeye çalıştığımız iki kanun arasındaki ayırımı ve iki kanun bakımından yasa koyucunun güttüğü amaçtaki farklılığı, esasen gözler önüne sermektedir. Uygulama ve doktrindeki görüşlerin yeni kanundaki amaca uygun yön alması zorunludur.

- “...okuyup yazma bilen vasiyetçi ile okuma yazma bilmeyen veya okuma yazma bildiği halde, okuma yazma bilmeyenler gibi vasiyetname yaptırmak isteyen vasiyetçinin (Y. İç. B. K. 26.3.1962 Ta. 23/3 S.K.) okuma yazma bildiği halde, kendi arzusu ile bu şekilde vasiyetname tanzimini istediğinin belirtilmesi uygun olur.” şeklinde açıklamalar içeren bir diğer eserde²⁴, eski-yeni kanun düzenlemesindeki farklılığın anlaşılmasına rağmen, yanılı bir değerlendirmeye ile, eski kanun dönemindeki algı devam ettirilerek, 1962 tarihli YİBK’na atıf yapılmış, bir yandan da kanun düzenlemesindeki farklılığı ön plana çıkarmak için, okuma yazma bilen kişinin, okuma yazma bilmeyenler için öngörülen resmi vasiyetnameyi tanzim ettirmek istemesi halinde, özellikle bunu belirtmesi gerekeceği gibi bir görüş oluşturulmuştur.

- “İsviçre doktrin ve uygulamasında, kısmen genel resmi vasiyetnameye ilişkin TMK. m. 533 ve 534 hükümlerine, kısmen de TMK. m. 535’de mirasbırakan tarafından okunmaksızın ve imzalanmaksızın resmi vasiyetnamenin düzenlenmesine ilişkin düzenlemeye uyularak karma vasiyetname düzenlenebileceği kabul edilmektedir. Türk doktrininde de, Y.İBK. 26.03.1962 tarih ve 23/3 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı sonrasında karma resmi vasiyete imkan olduğu savunulmaktadır. Bizim görüşümüz ise, şekilden beklenen yarar dikkate alındığında, karma vasiyetnamenin mümkün olmadığı yönündedir. 1984 tarihli Medenî Kanun Öntasarısının 459. maddesinde karma usulle resmi vasiyetname düzenlemesine imkan verilirken, 4721 sayılı TMK. bu imkanı bilinçli olarak tanımamıştır. Ancak uyulacak usule ek olarak diğer usule ilişkin ek bir beyanın, tarihin veya imzanın konulmuş olması, özellikle uyulacak usuldeki şekil şartlarını ağırlaştırması resmi vasiyetnameyi karma hale getirmez ve geçerliliğini etkilemez. TMK. m. 535 hükmüne tabi bir resmi vasiyetname diğer genel usuldeki resmi vasiyetname şekline uygun ise, ve bu şekliyle ayakta tutulması mümkün ise vasiyetname geçerli kabul edilebilir. Okuyamaz ya da imzalayamaz bir kişi için tek resmi vasiyetname düzenleme usulü TMK. m. 535’dir”²⁵.

23 İMRE/ ERMAN, s.88.

24 ÖZÜĞÜR, s.850; Söz konusu bu görüş, okuma yazma bilenlerin tanzim ettikleri vasiyetname ile okuma yazma bilmeyenlerin tanzim ettikleri vasiyetname arasındaki farkı ortaya koymakta, özellikle vasiyetçinin okuma yazma bilip bilmediği hususunu belgelendirmektedir, ÖZÜĞÜR, s. 850.

25 ANTALYA/SAĞLAM, s.128.

Bu kapsamda Türk Medeni Kanunu'nda yer alan açık düzenleme karşısında her okuma yazma bilen kişinin "seçimlik hak" şeklinde dilerse Medeni Kanun madde 534 dilerse Medeni Kanun madde 535'e göre vasiyetname düzenleyebileceğini kabul etmek mümkün olmayacaktır. Tüm hususlar bizi Yargıtay içtihatları ve doktrinsel görüşlerin yeni kanun düzenlemesine göre şekil alması gerektiği sonucuna götürmektedir.

SONUÇ

A) Karara konu olaydaki vasiyetnamede okuma yazma bilen (emekli noter olan) muris, okuma yazma bilmeyenlere mahsus MK. madde 535'e göre vasiyetname düzenlemiş bulunmaktadır. Bu yönüyle işbu vasiyetname, Medeni Kanun madde 535'de yapılan değişikliğin özüne ve sözüne, resmi vasiyetname türlerinin, yasada düzenleniş amacına uygun değildir.

B) Yerel mahkemenin kararında yer alan "*Mirasçı okuma yazma bilmesi halinde de Medeni Kanun'un 535. maddesine göre, vasiyetname yapabilir.*" ifadesinin gerekçede belirtilen okuyup yazma bildiği halde bedensel bir özür nedeniyle imza yeteneğine sahip olmayan kişilerden söz edildiği şeklinde yorumlanması gerekmektedir.

C) Yeni kanun dönemini kapsamayan 1962 tarihli İçtihadı Birleştirme Kararından yola çıkılarak, yanılığlı bir şekilde, eski kanundaki düzenlemenin uygulanmaya devam edilmesi varılan sonucu haklı göstermez.

D) Yasa koyucunun 4721 sayılı TMK m. 535'e getirdiği değişiklikteki amacı, iki türlü olan resmi vasiyetnamelerin, vasiyetçinin okuma yazma iktidarı bulunup bulunmamasına göre düzenleme alanı bulacağını belirtmek, bu yönde net/tartışmaya mahal vermeyecek bir düzenleme yapmaktır. Değişiklikteki kanun maddesi başlığı ve kanun maddesi içeriği, iki türlü düzenlenen resmi vasiyetnameyi birbirinden açık bir şekilde ayırmakla birlikte, "okuma yazma" kıstasını ele alarak, kimlerin hangi resmi vasiyetnameyi düzenlemesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Böylelikle yeni yasa metni, yasanın konuluş amacına ve ruhuna uygun bir hal almıştır.

E) TMK m. 535, özüyle ve sözüyle, yasa koyucunun gerçek amacını ortaya koymakta, iki türe ayrılan resmi vasiyetnamenin şeklini okuma yazma kriterine göre kesin olarak ayırma fonksiyonuna sahiptir. Bu ayırım, okuma yazma iktidarına sahip bir kimseyi, dilediği resmi vasiyetname türünü seçerek, vasiyetname düzenleme/düzenlettirme hak ve yetkisi vermektedir. Yeni kanun ile getirilen bu değişiklik, özelde işbu somut olay, genelde ise maddi hukukun gereği gibi uygulanabilmesi bakımından önem arz etmektedir.

F) Bu kapsamda her okuma yazma bilen kişinin "seçimlik hak" şeklin-

de dilerse Medeni Kanun madde 534 dilerse Medeni Kanun madde 535'e göre vasiyetname düzenleyebileceğini kabul etmek mümkün olmayacaktır. Yürürlükteki kanun zamanında oluşturulan Yargıtay'ın bazı kararlarında, eski kanundaki düzenleme ile paralel olacak şekilde hükümlere yer vermeye devam edildiği görülse de, yasa koyucunun net bir şekilde ayırdığı resmi vasiyetname türlerinin, yasada düzenleniş amacına uygun şekilde işlevini yerine getirmesi önem arz ettiğinden Yargıtay içtihatlarının ve doktrin görüşlerinin yeni kanun düzenlemesine göre şekil alması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

Adalet Bakanlığı, **Tutanaklarla Türk Medeni Kanunu, Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun**, Ankara 2002.

ANTALYA, O. Gökhan/SAĞLAM İpek, **Miras Hukuku**, İstanbul 2015.

DURAL MUSTAFA/ÖZ TURGUT, **Miras Hukuku**, Cilt IV, İstanbul 2015.

EM Ali/ SÖZEN Ayten/ YILMAZ Zümra/ KAÇAK Nazif, **Türk Medeni Kanunu ve Uygulama Kanunu**, Adil Yayınevi, Ankara 2002.

HELVACI İlhan, Gerekçeli-Karşılaştırmalı-İçtihatlı-Notlu Türk Medeni Kanunu, c.3: Miras Hukuku, İstanbul 2013.

İMRE Zahit/ERMAN Hasan, **Miras Hukuku**, Gözden Geçirilmiş 10. Baskı, İstanbul 2014.

İNAN Ali Naim/ERTAŞ Şeref/ALBAŞ Hakan, **İnan Türk Medeni Hukuk, Miras Hukuku**, Mevzuattaki Değişikliklere ve Uygulamadaki Yeniliklere Göre Genişletilmiş ve Güncellenmiş 9. Baskı, Ankara 2015.

KAÇAK Nazif, **Yeni İçtihatlarla Yeni Türk Medeni Kanunu**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2004.

KILIÇOĞLU Ahmet, **Miras Hukuku**, Genişletilmiş 5. Baskı, Turhan Kitapevi, Ankara 2013.

KOCAYUSUFPAŞAOĞLU Necip, **Miras Hukuku**, Hiç Değişiklik Yapılmamış 3. Bası, İstanbul 1987.

ÖZTAN Bilge, **Miras Hukuku** (Tablolar ve Örneklerle), 4. Bası, Ankara 2010.

ÖZUĞUR Ali İhsan, **Türk Medeni Kanunundan Önce ve Sonra Miras Hukuku**, Cilt I, 4. Baskı, Ankara 2016.

SEROZAN Rona/ENGİN Baki İlkey, **Miras Hukuku**, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 3. Baskı, Ankara 2012.

UYAR Talih, **Türk Medeni Kanunu Miras Hukuku**, Cilt 9/1, Ankara.